

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa B. K.-M.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Finansów

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 maja 2012 r.,
zażalenia powódki na postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu

zawarte w pkt. 2 wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 13 września 2011 r.,

- 1. zmienia postanowienie w sprawie kosztów postępowania zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 września 2011 r., w ten sposób, że zasądza od B. K.-M. na rzecz Skarbu Państwa - Ministra Finansów kwotę 500 (pięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

W zaskarżonym przez powódkę B. K. – M. postanowieniu, zawartym w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 września 2011 r. , Sąd zasądził od powódki na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej. W zażaleniu na to postanowienie powódka, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie, wniosła o jego zmianę i nieobciążanie jej kosztami postępowania w instancji odwoławczej. W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanego Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o jego oddalenie, wskazując że powódka wnosząc apelację powinna liczyć się z obowiązkiem zwrotu kosztów procesu, mając na uwadze, że sprawa jej roszczeń z tzw. przedwojennych obligacji o ich wykup przez Skarb Państwa została wyjaśniona w uzasadnieniu Sądu I instancji oraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Roszczenie powódki o wykup obligacji na okaziciela państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 r., jak trafnie ustaliły orzekające w sprawie Sądy uległo przedawnieniu. Nie można także uznać, że podniesienie zarzutu przedawnienia przez Skarb Państwa było nadużyciem prawa. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę długotrwały stan niepewności, co do tego czy można skutecznie dochodzić wykupu obligacji, spowodowany między innymi tym, że nie zostało wydane, przewidziane dekretem z 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określeniu nie umorzonych zobowiązań pieniężnych (Dz. U. Nr 45, poz. 332 ze zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów, które miało określić warunki i termin wykupu albo konwersji lub konsolidacji takich obligacji, rozpoznawana sprawa ma charakter skomplikowany i szczególny, zważywszy na to, że zobowiązanym jest Skarb Państwa a przez wiele lat, w związku ze zmianami ustrojowymi, problem wykupu takich obligacji nie był ujmowany jednolicie. W tej sytuacji obciążenie powódki całością kosztów postępowania odwoławczego nie znajduje usprawiedliwienia w świetle art. 102 k.p.c. Tym bardziej, że sytuacja majątkowa i osobista powódki także uzasadniają stwierdzenie, że mamy do czynienia z szczególnymi okolicznościami, o których

mowa w art. 102 k.p.c. Rację ma jednak także pozwany, który w odpowiedzi na zażalenie wskazuje, że w momencie wnoszenia apelacji wiele kontrowersji związanych w wykupem państwowych obligacji przedwojennych zostało już wyjaśnionych w orzecznictwie. Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy uznał, że należy obciążyć powódkę kosztami postępowania za drugą instancję do wysokości 500 zł. Oznacza to, że powódka powinna ponieść konsekwencje wystąpienia z apelacją, ale szczególny charakter sprawy i jej sytuacja majątkowa i osobista uzasadniają obciążenie powódki tylko nieznaczną częścią tych kosztów. Z tych względów odstąpiono także od obciążania powódki kosztami postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.

Biorąc pod uwagę wszystkie te argumenty Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.